

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ**

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ
ОСВІТИ: УДОСКОНАЛЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО
КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ ТА НАВЧАЛЬНОЇ
ДОКУМЕНТАЦІЇ**

**Збірник
матеріалів IV-ї Всеукраїнської
науково-методичної конференції**

13-15 квітня 2022 року, м. Одеса

У Збірнику опубліковано матеріали IV-ї Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти: удосконалення дистанційного контролю знань та навчальної документації», яка проходила 13-15 квітня 2022 року на базі Одеської національної академії харчових технологій в умовах воєнного стану з причини російсько-української війни.

Для педагогічних та науково-педагогічних працівників, докторантів, аспірантів, усіх, хто цікавиться питаннями забезпечення якості вищої освіти.

Рекомендовано до друку Оргкомітетом конференції

Редакційна колегія:

Богдан ЄГОРОВ	ректор Одеської національної академії харчових технологій, д.т.н., професор (Голова редакційної колегії)
Федір ТРИШИН	проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи, к.т.н., доцент (заступник Голови редакційної колегії)
Надія ДЕЦ	директорка Навчального центру організації освітнього процесу, к.т.н., доцентка
Любов ЛАНЖЕНКО	начальниця Навчального відділу НЦООП, к.т.н., доцентка
Оксана КРУЧЕК	начальниця Відділу контролю якості та моніторингу діяльності, к.т.н., доцентка
Юрій КОРНІЄНКО	начальник Відділу організації дистанційної роботи та навчання ЦКТ, к.ф.-м.н., доцент
Валерій МУРАХОВСЬКИЙ	начальник Відділу ліцензування, акредитації та сертифікації НЦООП, к.ф.-м.н., доцент
Людмила РИЖЕНКО	методистка вищої категорії Навчального відділу НЦООП

Оргкомітет IV-ї Всеукраїнської науково-методичної конференції «Забезпечення якості вищої освіти: удосконалення дистанційного контролю знань та навчальної документації» може не поділяти думку учасників. Відповідальність за зміст і достовірність поданого матеріалу несуть учасники.

Обмеження у часі проходження тестів, можливість варіювати види, кількість та складність тестових завдань забезпечують викладача достатньо ефективним інструментом контролю, а електронний журнал роботи студента на дистанційному модулі «Безпека життєдіяльності» представляє собою докладний прозорий звіт покрокової самостійної роботи здобувача. Активне очне спілкування між викладачем та студентами відбувається під час лекцій, практичних занять, консультацій та екзаменів в форматі відеоконференцій, що дозволяє також провести аналіз якості та успішності навчання.

У разі відсутності можливості проведення практичних занять з БЖД в спеціалізованих лабораторіях кафедри, деякі практичні роботи доповнюються відеоматеріалами на платформі Moodle. Так, наприклад, отримання теоретичних знань і практичних навичок з надання домедичної допомоги, що є життєво важливим для кожної людини, відбувається в дистанційному форматі через використання навчальних відеофільмів, якими викладач наочно доповнює теорію. Під час змішаного навчання така робота проводиться в лабораторії із застосування манекен-тренажера для надання домедичної допомоги. Щоб закріпити отримані знання, кожен студент виконує письмове завдання у вигляді «ролевої гри», намагаючись вирішити практичну ситуацію, коли необхідно оцінити стан постраждалого та надати правильну допомогу до приїзду карети швидкої допомоги.

Під час дистанційного навчання важливим питанням є мотивація здобувача освіти на отримання як можна більш глибоких знань та навичок з безпеки життєдіяльності. Кожний викладач вибирає свої засоби, щоб мотивувати студента. До того ж не має меж у творчій навчально-методичній роботі щодо вдосконалення дистанційного навчання та підвищення його результативності.

Зрозуміло, що неможливо повністю замінити традиційну освіту дистанційною, але поєднання класичних форм навчання з прогресивними світовими технологіями дистанційної освіти є ознакою сучасності вищої освіти. А в складних умовах сьогодення (пандемії, війни) дистанційна форма навчання є взагалі єдиним інструментом збереження і підтримки навчального процесу.

УДК 378.004+ 333.71

ОСОБЛИВОСТІ ОСВІТНОГО ПРОЦЕСУ ПІД ЧАС ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

**Т.В. Савченко, В.О. Кожевнікова,
Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса**

Необхідність дистанційного навчання стало викликом для сучасного викладача. Це пов'язано з багатьма факторами. Освітній процес відчув значних змін: ми отримали як ряд переваг, так і недоліків від використання нових засобів спілкування.

При проведення лекційних та практичних занять з одного боку ми отримали бонуси від можливості застосування у безобмеженому доступі всіляких презентацій, так як засіб для демонстрації постійно під рукою як у студента, так і у викладача. Фактично ми проводимо заняття знаходячись в уявному комп'ютерному класі, що надає нам можливість студентам виконувати завдання щодо пошуку певних даних в мережі інтернет, виконання завдань за допомогою програмного забезпечення (розрахунки, рисунки, креслення) з моментальним виведенням отриманих результатів на екран монітору. Ще одним безумовним плюсом дистанційного навчання є значне підвищення рівня відвідуваності занять студентами, особливо заочної форми навчання, що спричинено економією часу, який нетреба витратити на поїздку до навчального закладу, можливістю відвідувати заняття не покидаючи робочого місця, що особливо важливо в умовах великого міста. А з іншого боку, ми отримали ряд проблем пов'язаних із специфікою онлайн - спілкування.

Спілкування - це процес передавання й сприймання повідомлень за допомогою вербальних і невербальних засобів, що охоплює обмін інформацією між учасниками спілкування, її сприйняття й пізнання, а також їхній вплив один на одного і взаємодією щодо досягнення змін у діяльності [1].

Акт вербальної комунікації – це діалог, що складається з промовляння та слухання. В мові можуть відображатися деякі особливості темпераменту, характеру та інші властивості, що визначають манеру людини триматися, поводитися. Але відомий психолог Б. Анан'єв підкреслював, що комунікативний процес не може бути повним, якщо суб'єкт не використовує невербальні його засоби [1].

У невербальній комунікації використовуються будь – які символи, крім слів. Найчастіше невербальна передача відбувається одночасно з вербальною і може чи підсилювати чи змінювати зміст слів. Обмін поглядами, вираження обличчя, наприклад, посмішки і вираження несхвалення, підняті в здивуванні брови, живий чи зупинений погляд, погляд з вираженням схвалення чи несхвалення – усе це приклади невербальної комунікації. Використання пальця щоб вказати на предмет, прикривання рота рукою, дотик, також відносяться до невербальних способів передачі значення (змісту) [2, с. 114].

Таким чином, невербальні засоби комунікацій спрямовані на те, щоб підсилити емоційну складову спілкування під час освітнього процесу. Зрозуміло, що багатьох прийомів невербального спілкування ми позбавлені під час онлайн – навчання: ми не можемо відстежити у повному обсязі реакцію студентів на подану інформацію, і в свою чергу нам важче емоційно забарвити власну доповідь.

Тому при викладанні в умовах дистанційного спілкування та здійснення вибору форм навчання, ми повинні враховувати декілька аспектів [3, с. 24]:

- при проведенні лекцій використовувати проблемний виклад та пояснювально- демонстративний метод, з обов'язковою перевіркою уваги студентів та рівня засвоєння матеріалу не рідше ніж кожні п'ятнадцять хвилин, тобто оптимальною формою проведення заняття є лекція з елементами бесіди;

- при проведенні практичних занять пам'ятати про неможливість роботи в малих групах, але активно використовувати такі методи як: групове обговорення питання; дискусії, виконання ситуаційно-розрахункових задач, кейс-метод, мозговий штурм.

Список літератури

1. Варій М. Й. Психологія: навч. пос. [для студ. вищ. навч. закл.] [2-ге вид.]. - К.: Центр учбової літератури, 2009. 288с. URL: <https://pidru4niki.com/00000000/psihologiya/spilkuvannya>
2. Курило О.Й., Розман І.І. Вербальні та невербальні аспекти спілкування. *Молодий вчений*. 2017. № 4.3 (44.3). С. 114 – 117
3. Савченко Т.В. Методика викладання у ЗВО: конспект лекцій для здобувачів вищої освіти спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», освітнього ступеню магістр. – Одеса: ОНАХТ, 2021 – 52с.

УДК 378.4.018.43:37.091.26

ТЕСТОВИЙ КОНТРОЛЬ ЗНАТЬ ПРИ ДИСТАНЦІЙНОМУ НАВЧАННІ: ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ

В.Р. Шишлюк,

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса

У дистанційному навчанні, як і в очному форматі, важливою складовою є контроль рівня знань здобувачів вищої освіти. Для цього використовують різноманітні форми та методи контролю знань. Найпоширеніший із них – тестовий контроль знань.

Контроль знань при проведенні дистанційного навчання передбачає перевірку та оцінювання знань здобувачів вищої освіти. Більшість навчальних дисциплін складаються з теоретичного матеріалу та практичних завдань для перевірки рівня засвоєння навчального контенту. Практичні завдання необхідні як викладачам, так і самим студентам.

На думку М. Д. Базилевич, основними перевага цієї [тестової] форми контролю знань є:

- можливість детальної перевірки засвоєння студентами кожної теми дистанційного курсу;
- здійснення оперативної діагностики рівня засвоєння навчального матеріалу кожним студентом;
- забезпечення одночасної перевірки знань студентів усієї навчальної групи, формування у них мотивації для підготовки до кожного заняття;
- правильно оформлений тест, що підвищує інтерес до предмета;
- можливість індивідуалізувати роботу зі студентами;
- економія навчального часу під час контролю знань та оцінювання результатів навчання;
- застосування тестів дає змогу вирішувати проблему саморозвитку [1].

	Т.О. Павлова, Одеський національний університет імені І.І. Мечникова, м. Одеса І.О. Павлова, О.І. Павлов, Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса	
31	ВЗАЄМОДІЯ ВИКЛАДАЧА ТА ЗДОБУВАЧА ОСВІТИ ПІД ЧАС ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ І.Р. Біленька, Н.А. Лазаренко	82
32	СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ ШЛЯХОМ УДОСКОНАЛЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ПРИ ВИВЧЕННІ ТЕХНІЧНИХ НАУК В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ Н.В. Жихарева, В.О. Когут	84
33	ПРО МОЖЛИВІСТЬ СТВОРЕННЯ ЕЛЕКТРОННОЇ КНИГИ В СИСТЕМІ MOODLE Ю.С. Федченко, Н.Г. Коновенко, Є.В. Черевко	86
34	ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ БАКАЛАВРІВ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 075 «МАРКЕТИНГ» У ДИСТАНЦІЙНІЙ ФОРМІ О.О. Голубьонкова, М.Г. Брайко, К.Ю. Соколюк	89
35	ОСОБЛИВОСТІ ДИСТАНЦІЙНОГО ВИКЛАДАННЯ ЗМІСТОВОГО МОДУЛЯ «БЕЗПЕКА ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ» В.М. Лисюк, О.О. Фесенко, С.М. Неменуша	90
36	ОСОБЛИВОСТІ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ПІД ЧАС ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ Т.В. Савченко, В.О. Кожевнікова	92
37	ТЕСТОВИЙ КОНТРОЛЬ ЗНАТЬ ПРИ ДИСТАНЦІЙНОМУ НАВЧАННІ: ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ В.Р. Шишлюк	94
38	КОМУНІКАЦІЯ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В.О. Волчок	97
39	ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ У ЗАКОРДОННИХ УНІВЕРСИТЕТАХ С.Н. Федосов, М.Р. Мардар	98
40	ТЕХНОЛОГІЧНІ ІНСТРУМЕНТИ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ Ю.О. Халілова-Чуваєва, А.К. Д'яконова, Л.А. Титомир	101
41	ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ДИСТАНЦІЙНИХ ОСВІТНІХ ТЕХНОЛОГІЙ У ЗВО А.С.Паламарчук, О.А. Глушков	104
42	ШЛЯХИ РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНОЇ ПІДТРИМКИ ЗДОБУВАЧІВ В ПЕРІОД ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ В.І. Соколова, Н.О. Коваленко, Т.І. Соколова	106
43	ЧИ Є РІЗНИЦЯ МІЖ ПОНЯТТЯМИ «ДИСТАНЦІЙНЕ НАВЧАННЯ» ТА «ОНЛАЙН-НАВЧАННЯ»? Г.В. Коркач, Т.А. Манолі, Т.І. Нікітчина	108